

Ikt. sz.: KOB/60-2/2015.

KOB-15/2015. sz. ülés
(KOB-36/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Kulturális bizottságának**
2015. október 26-án, hétfőn, 10 óra 04 perckor
az Országgyűlés Irodaháza V. emelet 569. számú tanácstermében
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Az ülés megnyitása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Tájékoztató a Múzeum Negyed - Liget Budapest Tervről</i>	5
<i>Baán László miniszteri biztos tájékoztatója</i>	5
<i>Kérdések, hozzászólások, vélemények</i>	7
<i>Várnai László hozzászólása</i>	14
<i>Baán László válasza</i>	17
<i>Az ülés berekesztése</i>	22

Napirendi javaslat

1. Tájékoztató a Múzeum Negyed - Liget Budapest Tervről
Előadó:
Baán László miniszteri biztos
2. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Dúró Dóra** (Jobbik), a bizottság elnöke

Kucsák László (Fidesz), a bizottság alelnöke
Dr. Pósán László (Fidesz), a bizottság alelnöke
Dr. Hoffmann Rózsa (KDNP), a bizottság alelnöke
Kunhalmi Ágnes (MSZP), a bizottság alelnöke
Ikotity István (LMP), a bizottság alelnöke
Simon Róbert Balázs (Fidesz)
Törő Gábor (Fidesz)
Dr. Vinnai Győző (Fidesz)
Dr. Hiller István (MSZP)
Farkas Gergely (Jobbik)
Szabó Szabolcs (független)

Helyettesítési megbízást adott

Dunai Mónika (Fidesz) dr. Hoffmann Rózsának (KDNP)
Halász János (Fidesz) dr. Vinnai Győzőnek (Fidesz)
Demeter Zoltán (Fidesz) dr. Pósán Lászlónak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Takács Gabriella
Gyeváné Zweig Zsuzsanna

Meghívottak

Hozzászólók

Baán László miniszteri biztos
Várnai László (CivilZugló Egyesület)

Jelenlévők

Schmuck Erzsébet (LMP)
Tóth Csaba (MSZP)
Szij Zoltán referens (Miniszterelnökség)
Lévay Zoltán (Szépművészeti Múzeum)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 04 perc)

Az ülés megnyitása, a napirend elfogadása

DÚRÓ DÓRA (Jobbik), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Köszöntöm önöket az Országgyűlés Kulturális bizottságának ülésén. A jelenléti ív alapján megállapítom, hogy a bizottság határozatképes. Az ülést megnyitom.

Az előzetes napirendi javaslatot a képviselők írásban megkapták. Ehhez senki nem terjesztett elő írásban módosító javaslatot.

Kérdezem, hogy szóban kíván-e valaki ilyet előterjeszteni. *(Nincs jelentkező.)* Nem látok jelzést. Akkor szavazunk. Ki az, aki támogatja a bizottság tagjai közül az előzetesen kiküldött napirendi javaslatot? Aki igen, az, kérem, jelezze! *(Szavazás.)* Volt-e nem szavazat? *(Nincs jelentkező.)* Tartózkodás? *(Nincs jelentkező.)* Nem volt. A bizottság egyhangúlag elfogadta a napirendi javaslatot.

Tájékoztató a Múzeum Negyed - Liget Budapest Tervről

Az 1. napirendi pontunk: tájékoztató a Múzeum Negyed - Liget Budapest Tervről. Szeretettel köszöntöm Baán László miniszteri biztos urat, és egyben felkérem, hogy a tájékoztatóját tartsa meg számunkra. Parancsoljon!

Baán László miniszteri biztos tájékoztatója

BAÁN LÁSZLÓ miniszteri biztos: Tisztelt Elnök Asszony! Tisztelt Bizottság! Nagyon köszönöm a meghívást. Tulajdonképpen nagyon szerencsés időpontban történik ez, hiszen egy olyan négyéves előkészítési szakasz után, amely, azt gondolom, párját ritkító a magyar nagyberuházások történetében. Én nem nagyon emlékszem - lehet, hogy majd, ha tudnak, kissegitenek - hasonló léptékű, négy éve tartó egyeztetési folyamatra, amelynek tulajdonképpen, azt kell mondanom, bizonyos értelemben a végére értünk, hiszen a kormány múlt héten meghozta a projekt véglegesítéséről a döntését. Erről Lázár miniszter úr a Kormányinfón részletes tájékoztatást fog adni. Nyilván én is nagyvonalakban ki fogok rá térni, de a projekt egésze régóta az asztalon van, ismert, semmi olyan nem történik és nem fog történni ebben a projektben, ami ne a széles nyilvánosság előtt zajlana. Azt kell mondanom, hogy talán ez is egyedülálló az ilyen típusú nagyberuházások történetében.

A projekt egésze a Liget megújításáról szól. Gyakran egyszerűsíteni szokták múzeumi negyedre; ha csak az lenne, se volna rossz, hiszen régóta megérett a magyar múzeumi világnak, a magyar múzeumi szférának egy olyan megújítása és fejlesztése, amelyet a Liget Budapest Projekt felvállal. De a Liget Budapest egésze egy olyan projektről szól, hogy - a talán legfontosabb, a nemzet emlékezetében betöltött szerepére tekintettel - külön törvényben is szabályozta a parlament a Városliget megújítását és fejlesztését. Hiszen olyan különleges és egyedülálló városrészről van szó, amely unikális az összetételénél és történeti múltjánál fogva, nemcsak Magyarországon, hanem, azt kell mondanom, egész Európában. Nincs még egy olyan városrész, egy olyan városi szövet, amely ilyen sűrűségben tartalmazna magas színvonalú, különleges intézményi hálót. Hiszen már itt lévő, száz éve itt lévő múzeumokon túli épületekről van szó, ami már önmagában se kevés, hiszen négy múzeum is található itt: a Szépművészeti Múzeum, a Múcsarnok - amely, ugye, nem egészen múzeum, de mégis annak szoktuk tekinteni, egy kiállítóhely -, a Vajdahunyad várában a Mezőgazdasági Múzeum, illetve a Közlekedési Múzeum, de ezt megelőzte mindenekelőtt az állatkert, aztán a Széchenyi-fürdő, a Mújégpálya, és sorolhatnám tovább azokat az intézményeket, amelyek a Ligetben és nem a Liget környékén vannak.

Szoktam mindig mondani a viták során, hogy ha valaki tudna mondani nekem a Liget körül egy intézményt, annak nagyon örülnék, és vessük össze a Ligetben lévő intézményekkel. A Liget egy olyan sajátos városrésze Budapestnek és - azt kell mondanom - Európának, ahol a zöldövezetbe ágyazott nagyon sűrű intézményi szövetről van szó. Jövőre lesz 150 éve, hogy megnyílt a Városligetben az állatkert, és ezt fokozatosan követte a többi intézmény. Itt volt a nagy ezeréves kiállítás, itt maradtak a gyönyörű épületei, a Múcsarnokot ekkor nyitották meg, itt van a Vajdahunyad vára, amelyet aztán újjáépítettek szilárd anyagokból, a Közlekedési Múzeum ennek egy torzója, a háborús pusztítások következtében, de amely a Liget-projekt keretében megújul. Tehát azt kell mondanom, hogy egy olyan különleges városi szövetről van szó, ahol a kultúra és a szórakoztatás intézményrendszere és a zöldfelületi kikapcsolódás egyenértékűen van jelen. Ezekre a hagyományokra figyelemmel hozta meg a kormány az előkészítésre vonatkozó döntését négy évvel ezelőtt, és erre figyelemmel készítettük elő a projektet, és fogjuk megvalósítani.

A Ligetben - ez sokszor vita tárgya - nyilvánvalóan fel se merülhetett, hogy a zöldövezet rovására menjen a fejlesztés. Ma a Ligetnek a zöldfelületi mutatója, aránya mindössze 60 százalékos. Gyakran kérdezik, hogy hogyan lehet, hogy ha új épületeket teszünk majd be a Ligetbe, növekedni fog a zöldterület, ez vajon nem önellentmondás-e. Nem. Ma a Ligetben az épületek aránya 5,5 százalék, valamivel 6 százalék alatt marad, a városligeti építési szabályzat ezt 7 százalékban maximalizálja. Tehát minimálisan nőhet a Liget beépítettsége, miközben ma több mint egyharmada, 35 százaléka lebetonozott felület. Hadd utaljak csak a Felvonulási térre, amely 50 ezer négyzetméteren van. Tehát a lebetonozott felületek rovására tud majd növekedni a zöldfelület 60 százalékos aránya 65-re, és minimálisan a beépítettség, 5,5-6 százalékról 7 százalékra. Tehát minden adottság megvan hozzá, a kormánydöntést követően - erre is vártunk - ki fogjuk írni a tájépítészeti pályázatot a Ligetre, amely a park teljes megújításáról és fejlesztéséről beszél. Ebben bírjuk a Magyar Tájépítészeti Szövetsége és a Magyar Építész Kamara tájépítészeti tagozatának támogatását, tehát az összes fontos civil és szakmai szervezet a tájépítészek részéről egyetért a Liget megújításával. Tehát teljessé vált az a projektlista és a szerkezete a Ligetnek, amelybe - még egyszer mondom - az egésznek a megújítása és a zöldterület fejlesztése és bővítése is beleértendő.

A projekt tekintetében a már közismert lista igazából nem változott. Azt kell mondanom, hogy az elmúlt hónapoknak a gondolkodása, a vitái és a megfontolásai igazából a Felvonulási téren megjelenő épületekről szóltak. A kormánydöntés során gyakorlatilag ebben a sávban voltak vitakérdések, az Építészeti, a fotómúzeum épülete és a Néprajzi Múzeum épülete volt vita tárgya nemcsak a kormányon belül. Az építészeti pályázat eredményeit leginkább itt érte kritika, miközben a Fujimoto-épületet általános elismerés övezte nemzetközileg és idehaza is, tehát a Zene Háza épületét, ott már meg is kötöttük a tervezési szerződést, zajlik a munka.

Ugyanígy világszínvonalú épületek finisében vagyunk, hogy a norvég vagy a japán tervezőiroda nyerje az Új Nemzeti Galéria épületét, tehát itt, hogy úgy mondjam, építészeti kritériumbeli probléma vagy minőségi probléma nemhogy nem merült föl, hanem itt nyilvánvalóan fantasztikus épületekkel fog gazdagodni Budapest épített öröksége, hadd emlékeztessenek, hogy olyan helyszíneken a Ligeten belül, ahol már most is épület vagy épületek állnak, tehát itt bontással fog kezdődni majd a munka, ezzel is nemhogy minimalizálva a zöldterület-vesztést, hanem a zöldterületi mutatót így tudjuk 65 százalékra emelni, hiszen jelenleg is meglévő épületek helyére fognak épülni az új épületek. Tehát az alsó sávban történtek változások, ott véglegesedett a struktúra.

Azt nyugodtan elmondhatom - hiszen ez nem újdonság -, hogy az Építészeti Múzeum és a fotómúzeum kikerül a Liget-projekt köréből, tehát nem itt fognak megvalósulni, nem a városligeti helyszínen, ellenben a Néprajzi Múzeum itt marad, és a kormány döntése arról is szólt, hogy a fővárossal egyeztetve az 56-osok terén fogjuk a pontos helyszínt kijelölni. Tehát gyakorlatilag a Néprajzi Múzeum épülete a Liget alsó sarkából átkerül az 56-osok terének egy más pozíciójába. És azt kell mondanom, hogy ilyen értelemben bővült a Liget-projekt, tehát egy olyan funkciót is kapott, amely sokáig volt a Ligetben, de az elmúlt 70 évben nem, és abszolút méltó ahhoz a családi funkcióhoz, amelyik a fő funkciója volt eddig is a Ligetnek, hagyományai szerint is és a jövőben is: Ott volt egy színház, a Fővárosi Városligeti Színház, amely 70 évig állt, 1909-től pedig egy olyan épületben, amely a magyar szecesszió egy kis ékszerdobozza volt, a Vágó testvérek, a magyar szecesszió legjelentősebb építészei tervezték. Ők tervezték annak idején a Nemzeti Szalont is, amelyik elbontásra került az Erzsébet téren. A Felvonulási téren, hogy a tankoknak legyen hely, amikor rákanyarodnak a felvonulási útvonalra, ott a sarokban ezt a kis színházat el kellett bontani - nem voltak háborús sérülései szemben a Közlekedési Múzeummal, ahol egy lélektelen dobozépület van ma is -, és az eredeti tervek szerint helyre tudjuk állítani. Megtaláltuk a tervtárban a Vágó testvérek eredeti terveit, tehát hitelesen állítható helyre ez a színházi épület, és végre egy olyan gyerekszínház, családi színház lesz, amelyik hiányzott a Ligetből. Történetileg nem hiányzott, 75 évig volt színház a Ligetben, és ismét lesz a felújítást követően. Ezzel, hogy úgy mondjam, véglegessé vált a Liget struktúrája.

Az összes többit azért nem említem, mert ott nincs változás. Itt az alsó részén a Felvonulási térnek, mondom, volt vita, és a kormány persze arról is döntött, hogy új pályázatot kell kiírni, természetesen. Mivel új helyszínre kerül a Néprajzi Múzeum, új építészeti pályázatot kell kiírni rá. Egy meghívásos nemzetközi pályázatot fogunk kiírni rá, amely az eredményét már bizonyította az Új Nemzeti Galéria épületében, hiszen két világhírű iroda tervei versengenek a végső győzelemért. Akár a Snøhetta, akár a SANAA fog nyerni, méltó épületekkel fog gazdagodni nemcsak a Városliget, Budapest, de az ország is.

Ezzel a döntésével a kormány a struktúrát véglegezte, a költségvetést véglegezte, tehát a most is zajló, egyébként nem leálló előkészítési munkák, hogy úgy mondjam, teljes fordulatra kapcsolhatnak, hogy 2018 tavaszára az első ütemben, 2019 közepére a második ütemben elkészülhessen a Liget teljes megújítása és fejlesztése.

Röviden így tudnám összefoglalni a jelenlegi helyzetet és természetesen várom a kérdéseket és észrevételeket.

ELNÖK: Köszönjük szépen a miniszteri biztos úr tájékoztatóját. Most a képviselőknak van lehetőségük, hogy a kérdéseiket, hozzászólásaikat megtegyék. *(Jelzésre:)* Kunhalmi Ágnes, parancsolj!

Kérdések, hozzászólások, vélemények

KUNHALMI ÁGNES (MSZP), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Nagy szeretettel köszöntöm önt a bizottsági ülésen. Nagy tisztelője vagyok a munkásságának, és engedje meg, hogy nagyrabecsülésemet kifejezzem előzetesen. Mindent, amit mondani fogok önnek, annak fényében teszem, hogy nyilvánvalóan miniszteri biztosként elsősorban a szakmai felelősséget vállalja a projektért, de természetesen részben ilyenkor politikai felelősséget is kell vállalni egy ekkora horderejű projekt, egy ilyen sok embert érintő projekt kapcsán.

Azt kell mondjam - és ezt már korábban is kifejtettem én magam is, már a választási kampányban is téma volt ez, de azóta is folyamatosan borzolja nemcsak a kerületi lakosok, hanem egész Budapest életét -, hogy gyakorlatilag Budapest egyik tüdejét próbálják meg egy picit, hogy is mondjam, megcsorbítani. Értelmetlen számomra, meg kell mondjam önnek, hogy a főváros legfontosabb zöld területét miért akarja a kormányzat beépíteni, miközben lenne számtalan olyan hely és terület, olyan régió Budapesten, amelyre ráférne a felújítás, és egy ilyen projektet, mint a múzeumi negyed kialakítása, bizony örömmel látna nagyon sok más kerület is. Mint XVIII. kerületi képviselő mondhatom, az egész dél-pesti régió, bármelyik kerület örömmel fogadta volna, ha odavisznek egy ilyen, egyébként szépnek ígérkező projektet.

Az kevésbé érhető számomra, hogy a nemzeti konzultáció kormánya pont a kerületi lakosokat nem kérdezte meg. Számtalan levelet kaptam én magam is, de a zuglói képviselők is arról, hogy bizony mindenről tud a kormány konzultálni, miért van az, hogy pont egy ilyen horderejű ügyben nem kérdezik meg sem a budapestieket, sem a kerületi lakosokat. Kérdezném öntől azt, hogy a szakmával sikerült-e maradéktalanul mindenkivel egyeztetni.

Az is jó kérdés számomra és számunkra, hogy miért kell épp most 150 milliárd forintot elkölteni erre a célra a kormányzatnak, hiszen a 3-as metró mindjárt szétesik, a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ 8 milliárd forint adósságot görget maga előtt, az iskolákban nincs sem vécepapír, sem semmi egyéb. Nyilván ön a szakmai felelősséget vállalja elsősorban, és nem is öntől várom a választ, de mindenféleképpen tisztában kell lenni ezekkel a fogyatékoságokkal a költségvetés szempontjából, és a környezettel, amilyen környezetben ezt a projektet önnek meg kell valósítani és meg kell védenie a társadalom előtt és a budapestiek előtt. Azt hiszem, találkozott már ezekkel a kérdésekkel.

Hallom öntől, hogy a kormányzat meghozta a legfontosabb strukturális és pénzügyi döntéseket, de sajnós eddig azt látom, hogy a Liget-projekt harmadát sikerült kiüresíteni. Mit lát ön biztosítéknak arra, hogy az élményközpont és a Néprajzi Múzeum után az Új Nemzeti Galériát nem meszeli el a kormányzat? Hiszen azért, ha hoz a kormány egy döntést, azt utána vissza is vonhatja.

Végezetül hadd kérdezzem meg öntől, hogy az 56-osok terén lévő szoborral mi a céljuk. Ez konkrétan nem derült ki számomra.

Utolsó hozzáfűznivalóm, hogy ön jobb- és baloldalon egyaránt elismert szakembernek számít. Nem gondolja kockázatosnak, hogy a kormány könnyen elveszítheti az érdeklődését a költséges, de politikai haszonszerzésre egyre alkalmatlanabb projekt iránt? Köszönöm szépen, hogy meghallgatott, és köszönöm szépen én is a beszámolóját.

ELNÖK: Ikotity alelnök úr, parancsoljon!

IKOTITY ISTVÁN (LMP), a bizottság alelnöke: Köszönöm, elnök asszony. Tisztelt Baán László Úr! Tisztelettel köszöntöm én is. Sokat beszélt mindjárt az elején az egyeztetésről, azonban a legalapvetőbb kérdéssről nem volt sem szakmai konzultáció, sem társadalmi konzultáció. Miért akarnak egy, a Hősök terénél nagyobb alapterületű, Aréna Plázánál nagyobb tömegű monstrumot beépíteni ide a zöldbe? Ez lenne a kérdésem.

Illetve nagyon szeretnék választ kapni arra is, hogy láttunk egy 11,7 milliárdos keretet - ennek az állásáról, egyes tételekről legyen szíves tájékoztatást adni. Köszönöm.

ELNÖK: Hoffmann Rózsa, parancsoljon!

DR. HOFFMANN RÓZSA (KDNP), a bizottság alelnöke: Tisztelettel megköszönöm a tájékoztatást, és javasolnám, hogy egy következő alkalommal egy olyan tájékoztatást kapjunk, ahol néhány vetített képen, gondolom, makettek és egyebek már láthatók, hogy vizuálisan is jobban el tudjuk képzelni mindazt, ami lesz.

Bárhol járunk a világ nagyvárosaiban, azt tapasztalhatjuk, hogy ezekben a városokban nemcsak az építmények, az épületek azok, amelyek vonzzák a turistákat, hanem a szépen megtervezett, sokszor évszázados, irodalomban is megörökített, tradícióval rendelkező kertek. Nagyon remélem, hogy a mi Ligetünk is ilyenné válhat, mert jelen állapotában nem ilyen, ezért is érdekelne az, hogy főleg a zöldterületet hogyan képzelik. Bár mondta a miniszteri biztos úr, hogy pályázatot írnak ki, de mégis valami elgondolást jó lenne minél előbb látni arról, hogy ez valóban olyan kert legyen. És amit konkrétan kérdeznék, az az, hogy a jelenleg a Liget területén átfutó, nagyon jelentős közlekedési útvonalakkal mi a tervük. Hiszen ott mind a Dózsa György úton, mind keresztirányban, a troli vonalán, és nem folytatom, azért nagyon fontos közlekedési útvonalak haladnak, amelyek Budapest ütőéréhez tartoznak, ez is hozzátartozik, engem ez is érdekelne; nem budapesti lakos vagyok, de az életem nagy részét, a hétköznapijaimat itt töltöm, és nagyon sokszor autózom arra. Nincs erről elképzelésem, hogy ezt hogyan gondolják megvalósítani.

Egyébként az egész Liget-projektet - annak költséges volta ellenére is - én megvalósítandónak tartom; minden jelentős korszakban kell hogy épüljön-szépüljön a város. Hiszen mindannyian tudjuk, hogy Budapest épp a napokban közzétett valamilyen szavazás alapján a világ második legjobb városa címet kapta - Firenze előzte meg egy kicsit -, és ez azért nagy öröm. A turistáknak a létszáma is évről évre nő, tehát ha ez a Liget-projekt nemcsak projekt lesz, hanem valóság, és szép lesz és jó lesz, és miért ne lenne az, akkor egy olyan újabb vonzerőt jelenthet Budapestnek és az egész országnak, amelyből profitálunk.

Úgyhogy én nagyon sok sikert, kitartást kívánok, nehéz döntések előtt állnak még, és biztos, hogy nem könnyű munka, de megvan az értelme és a haszna. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük. Szabó Szabolcs, parancsoljon!

SZABÓ SZABOLCS (független): Köszönöm szépen. Én is természetesen köszönöm a rövid beszámolót, ami értelemszerűen itt a beruházásrészére és nem a későbbi funkciókra meg a tartalomra vonatkozott. Lehet, hogy egyébként majd később érdemes lenne esetleg ezt is meghallgatni; nyilván egy ilyen beszámoló kereteit azért ez túlfeszítené.

Mint terület- és településfejlesztés szakirányos és ilyen végzettségű geográfus nekem egy szakmai jellegű kérdésem lenne.

Egyrészt én mindig nagy figyelemmel követem az ilyen kormányzati nagyberuházásokat, nemcsak Magyarországon, hanem a világ minden részén, mert abban egyetértünk, hogy az egésznek a kulcsa biztos, hogy a hosszas előkészítés és a társadalmi egyeztetés lefolytatása. Ezért öntől azt kérdezném meg első nekifutásra, hogy említette, hogy négy éve tart ez az előkészítő folyamat: ennek ellenére az ön meglátása szerint mégis miért lehet az, hogy a civilek egy része ezt máshogy éli meg? Ők azt mondják, hogy nem tudtak érdemben önökkel egyeztetni; hogy például az - ott hátul is látható - 20 ezer aláírást nem tudták átadni. Ők úgy élik ezt meg, amennyire én tudom, hogy valakikkel egyeztetnek, valakikkel nem. Kíváncsi lennék a

véleményére, hogy ön ezt hogyan élte meg, és mik a tapasztalatai a társadalmi egyeztetés kapcsán.

Másrészt kíváncsi lennék arra, hogy végül is akkor mi a pontos projektlista. Én megmondom őszintén, kezdem elveszíteni a fonalat, tehát hogy bizonyos épületek kiesnek, bizonyos épületek nem, ott, ahol már elvileg tervpályázaton nyertes épület van. Hallottuk például a Nemzeti Múzeumot. Esetleg ezt megtudhatnánk-e most, hogy akkor mi a konkrét projektlista?

Engem nagyon érdekelne a zöldterületek aránya, amit itt ön is említett, hogy nem fog csökkenni, sőt talán még az is lehet, hogy nőni is fog. Ha én jól értelmezem, ez úgy valósulhat meg, hogy jórészt a Felvonulási teret használják az épületek felépítésére, és bizonyos most burkolt felületeket meg csökkentenek, szűkítene, ha jól értem, az Olaf Palme sétány is ilyen sorsra jut, ami itt el is hangzott Hoffmann Rózsa képviselő asszony részéről, hogy ami most a fő ütőere és ahol a troli közlekedik, és az egyetlen jó minőségű út, ami átmegy a Városligeten, és majdnem mindenki azt használja, azt szűkítene le, és ennek a terhére nyerne zöldfelületet.

Másrészt azt kérdezném, hogy ha a Felvonulási tér ilyen mértékben beépül, akkor a kiszolgáló infrastruktúra hol és hogyan fog elférni, például a parkolás hogyan és miként lesz megoldva, hiszen az nemcsak a Városligetbe járóknak, hanem a környéken élőknek egy nagyon fontos parkolóhelye. Nyilván nem ez a lényege a Felvonulási térnek, azért ez nem tökéletes, ideális hasznosítás, de hova kerülnek például azok az autók, hol fognak megállni akkor a buszok, amelyek odamennek? Már most is nagyon sok busz van, a jövőben nyilván még több lesz. Hogyan lesz megoldva a tömegközlekedési kiszolgálása? Én ezt is nagyon szkeptikusan látom a jelen pillanatban, mert ha tényleg az az 1-1,5 millió ember odamegy, azt a mostani tömegközlekedési infrastruktúra biztos, hogy nem fogja tudni kiszolgálni, sem a kiserővel, sem a troli, sem az a néhány buszjárat, ami ott a környéken van.

Megkérdezném azt is, hogy a Magyar Urbanisztikai Társasággal sikerült-e esetleg a szakmai nézetkülönbségeket egyeztetni az elmúlt hónapokban, mert ők eléggé határozottan azt mondták, hogy annak a fajta koncepciónak, amit ön is itt az előbb elmondott, hogy ez egy sűrű beépítésű városi szövet, és ezt még úgy lehet átalakítani, hogy az sokkal jobban hasznosítható legyen, ők pont az ellenkezőjét gondolják. Én is egyébként azt gondolom, hogy nem feltétlen az a jó irány, ha a Városliget beépítését növeljük és ennyire koncentráltan embereket akarunk odavinni. Én a szakmával tartanék ebbe az irányba, de most az ön véleményére lennék alapvetően kíváncsi. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük. Kucsák László, parancsoljon!

KUCSÁK LÁSZLÓ (Fidesz), a bizottság alelnöke: Tisztelettel köszöntök mindenkit. Köszönjük szépen a rövid tájékoztatót. A magam részéről azt tudom megfogalmazni, hogy nekem Baán László személye és eddigi tevékenysége mindenképpen garancia; garancia arra, hogy ha az elmúlt években elindult ez az előkészítő munka, benne megannyi megbeszéléssel, egyeztetéssel, akkor ez a továbbiakban is így fog zajlani.

Én a magam részéről szintén meg tudom erősíteni azt, hogy rendkívül fontos adatokat hallhattunk, abban a vonatkozásban mindenképpen, hogy a zöldfelület nem lesz elszenvedője ennek a fejlesztésnek, ami egyébként, úgy tűnik, Szabó Szabolcs szavaiból is, már ahogy én fordítom magyarról magyarra, hogy valóban szükség van erre a fejlesztésre, infrastrukturálisan, közlekedési szempontból és így tovább. Tehát nemhogy nem lesz elszenvedője a zöldfelület ennek, hanem hallhattuk, hogy még százalékos kimutatásban is nőni fog a zöldfelületek száma. És én egyébként annak

örülök, hogy a régi, bennem nosztalgiát és pozitív nosztalgiát nem ébresztő Felvonulási tér egy egészen másfajta funkciót kap.

A Városliget egy kincs, a főváros és az ország szempontjából is, és vannak olyan fejlesztések, vannak olyan elgondolások, amelyek megkívánják azt, hogy lehetőség szerint egy földrajzilag jól behatárolható helyen valósuljanak meg régi-új funkciók, kulturális funkciók, tehát szerencsés lenne, ha ennek a kulturális vonzatóról talán egy kicsit nagyobb hangsúllyal tudnánk szót ejteni, mint egyéb vonzatairól; természetesen a szólásszabadság jegyében haladunk a továbbiakban is. Ezt azért is említettem meg, mert a XVIII. kerületben - én magam nagyon jól tudom, és büszke is vagyok rá - nagyon színes kulturális élet van jelen. Ki gépen száll fölébe, annak pedig térkép e táj, de itt pedig a Városligetről és a Városligetben zajló megvalósítandó fejlesztésekről esik majd szó, úgyhogy magam is érdeklődéssel várom az eddigiekre Baán László úr reakcióját, válaszait, és a továbbiakban is, ha úgy alakul, szívesen fogalmazok meg magam is véleményemmel ezzel kapcsolatban. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük. Röviden én magam is hozzászólnék, és feltenném a kérdéseimet.

Elsősorban azt kérdezném a miniszteri biztos úrtól, megköszönve a tájékoztatást, hogy a környékre nehezedő, növekvő terheléssel kapcsolatban milyen hatástanulmányok, illetve esetleges felmérések vannak. Ha megnövekszik ott a múzeumi negyednek a felépítésével a forgalom, akkor ez hogyan fog hatni a környéken élők életére? Illetve egy turisztikai szempontra is szeretnék rákérdezni: várják-e azt, hogy az egyes intézményekben azáltal, hogy ilyen módon kerülnek kialakításra, növekedni fog a látogatottság? Erről vita van a szakértők között, hogy az emberek, a turisták szokásai változóban vannak, és gyakran hallani ilyen véleményeket, hogy azáltal, hogy egymáshoz közel esnek, nem biztos, hogy több intézményt meg fognak látogatni az emberek, így egyes vélemények szerint magukban az egyes intézményekben látogatószám-növekedés nem várható, viszont azáltal, hogy közvetlenül egymás mellé kerülnek ezek az intézmények, így a város több turisztikai pontja nem fog tudni profitálni abból a lehetőségből, amit kínálnak Budapest más területei is.

Egy másik kultúrpolitikai szempontot is szeretnék a beszélgetésbe behozni. Gyakran halljuk a kormányzat részéről, hogy a kultúrára szánt források növekszenek, éppen ez a beruházás az egyik oka ennek. Ez egy alapvető kultúrpolitikai szemléletbeli különbség, úgy gondolom, hogy egy állami beruházás, egy ilyen nagyon sok, tízmilliárd, százmilliárd forintot elvivő, állami beruházás-e az valójában, amelyre a magyar kultúrának jelenleg szüksége van, vagy sokkal inkább lenne szükség arra, hogy egy fizetőképes keresletet tudjunk megteremteni, és a kultúrához való hozzáférést tudjuk szélesíteni a társadalom körében. Én úgy gondolom, hogy ez a második lenne az, ami elsődlegesebb és fontosabb lenne, éppen ezért gondolom azt, hogy ennek a beruházásnak ilyen értelemben jelenleg létjogosultsága nincsen.

Egy valamennyire a szívügyemnek tekintett dologra is szeretnék rákérdezni, ez pedig a Regnum Marianum templom kérdése. Tudom, hogy az egyház sem támogatja jelenleg azt, hogy itt egy új plébánia jöjjön létre, azonban úgy gondolom, hogy vagy egy kápolnával vagy legalább egy emlékhellyel szükséges lenne az, hogy az emberek tudják azt, hogy itt egy szakrális helyszínről is szó van. Kérdezem, hogy ennek a sorsa mi lesz, hogyan tudják beilleszteni a Liget-projektbe. Én a magam részéről ennyit szerettem volna kérdezni.

A bizottság más tagjainak vannak-e kérdései? *(Jelzésre:)* Hiller István, parancsoljon!

DR. HILLER ISTVÁN (MSZP): Tisztelt Főigazgató Úr! Tisztelt Bizottság! Azt gondolom, hogy vannak helyzetek, amikor nem ellenzéki megkormányozás van, hanem dönteni kell, és minthogy döntéshozók vagyunk, érdemes figyelembe venni, hogy mi a kiindulópont. Például a budai Várban az, hogy hetven évvel a háború után a Honvéd Főparancsnokság épülete még mindig egy szétlőtt palota, az nem úgy néz ki, hogy az ellenzéki csúnya, a kormánypártinak meg szép, hanem az csúnya. Az, hogy a Felvonulási tér úgy néz ki, ahogy, nem ellenzéki szép és kormánypárti csúnya, hanem egy otromba hely.

A múlt héten elolvastam Andrassy betervezését arról, amikor a később, illetve a mi időnkben is róla elnevezett sugárút beépítésének gondolatát fölvetette a parlamentben. Terézvároson keresztül egy nagy avenue-t akart építeni. A fogadtatás nagyon izgalmas, mert egy kicsit hasonlít a mostanira: voltak, akik kormánypárti hévvel tapsoltak, bár nem volt számukra világos, hogy merre vezet az út. Mások pedig ellenzéki, harsány röhögéssel fogadták, hogy akkori félnyomortelepeken keresztül majd persze egy sugárutat épít bárki is.

Azt hiszem, hogy egy kicsit nagyobb ívben érdemes gondolkodni. Én például azt remélem, hogy mire a program befejeződik, addigra már nem ez a kormány lesz. Na, és akkor mi van? Én abban reménykedem, hogy amikor az első múzeumlátogatók, mondjuk, a Néprajzi Múzeumba belépnek, akkor már nem az a politikai kurzus viszi az országot, mint a mostani. Következésképpen csak érdemes egy kicsit hosszabb távon gondolkodni. Az, amit az elnök asszony fölvetett a hozzászólásában, az egy épeszű felvetés, történetesen, hogy mire fordítjuk azt a pénzt, amit egyébként kultúrára szánánk, vagy ezt a pénzt vajon kultúrára száná-e a kormányzat, ha nem a Liget-projektre fordítaná.

Ezek szerintem fontos és megfontolandó dolgok, de a döntés értelemszerűen egy parlament kialakulása nyomán a többség kezében van. Vannak olyan részletek, amelyeket nem lehet részletként figyelembe venni, hanem fő vonalak, itt a beszámoló mégiscsak fontos újdonságokról adott hírt, ezeket én nem szerkezeti dolgoknak tekintem, részben nyilván a korábban elhangzott kritika beépítése, másrészt a koncepciónak egy, ha nem is egészében, de részleteiben módosítása.

Az mindenféleképpen fontos, főigazgató úr, hogy azok a felvetések - akár kormánypárttól, akár ellenzektől érkeznek -, amelyek az zöldfelületre vonatkoznak, egyszer és mindenkorra világosan lezárásra kerüljenek, mert a Ligetnek mégiscsak az volt az elsődleges létesítési célja, hogy egy nagyváros kellős közepén az ember a természetben érezze magát. Ez így van Bécsben, így van Berlinben, így van New Yorkban. Nem azért van a bécsi Volksgarten vagy éppenséggel a híres nagy New York-i belvárosi zöldfelület, merthogy ott nem volt arra gondolat, hogy újabb felhőkarcolókat építsenek, hanem az embernek szüksége van arra, hogy egy milliós nagyvárosban a természetben és természetesen érezze magát. Aki ezt kulturáltan tudja kezelni, az hosszú távon számíthat a városlakók támogatására, aki meg ezt a természetes érzést meg akarja bontani, az idővel el fog bukni. Ezért tehát ez nem önmagában négyzetméter kérdése, vagy hogy, ha a házak tetejére fűmagot vetünk, akkor az máris pótol zöldfelületet, hanem egy alapvető és fontos kérdés.

A második megközelítés az, hogy múzeumi negyedek korábbi kormányok is - amikor én vezettem a kulturális tárcát, akkor is - tervezték és akartak. Egész egyszerűen Budapesten érdemes új vagy felújított múzeumokat létrehozni egyrészt a turisztikai vonzás miatt, másrészt azért, mert nincsenek. A magyar vagy a magyarországi fotóművészet egy kincs, annak olyan vonzása lehetne ebben az országban, ami lényegesen nagyobb, mint amit most ki tudunk fejteni. Magyar fotóművészek miatt turisták kilométerek ezreit teszik meg, sajnós, most inkább New Yorkba mennek ezt megnézni, mint Magyarországra. Ha egyszer van módjuk a Capa

Központot megnézni New York belvárosában, akkor ott minden magyar büszke lehet. Már csak az a probléma, hogy milyen kár, hogy ez nem Budapesten van. *(Közbeszólás.)* Igen, meg Tokióban is, de mégiscsak szívesebben vennénk, ha a magyar fotóművészet még erőteljesebben itt lenne. Emlékeim szerint azért, hogy Budapesten legyen valami, Capa-képek megvásárlásáért volt olyan kormányzat, amelyik tett.

De a lényeg mégiscsak most a Liget-projektről való beszámoló, ezért én azt javasolom, hogy döntéshozóként ne azt támogassák, amit a kormány mond, és ne azt utasítsák el, amit az ellenzék, hanem próbáljunk úgy távlatosan gondolkodni, ami egyrészt fölvet valóban kultúráért való hosszabb távú felelősségvállalást, mert ilyen projekteket évszázadonként egyet szoktak indítani Közép-Európában.

Én szeretnék hallani például arról, hogy milyen kapcsolatban áll és milyen viszonyrendszerrel sikerült kialakítani a Vár felújításának projektje és a Liget-projekt között. Ez anyagilag se mindegy, meg a városkép egésze számára sem mindegy. Szeretnék arról gondolkodni, hogy azokkal az intézményekkel, azokkal a kulturális intézményekkel, amelyek itt vagy ott vannak a Széchényi Könyvtártól a Nemzeti Galériáig, hosszú távon mit akarunk. Azért mégse csak arról van szó, hogy a nemzet könyvtárát egy épületből áttegyük egy másikba, hanem el kell kezdeni gondolkodni azon, hogy mely nemzeti intézményeket szükséges zöldmezős beruházásként újból megvalósítani, és melyek azok, amelyek ezeken a területeken lesznek vagy lehetnek.

Nyilván számos részletkérdést lehet feltenni, én nem ezekbe szerettem volna belemenni, hanem abba a fajta gondolkodásmódba, amely a kultúrával való hosszú távú gondolkodást jelenti, a kultúrára szánt összegek felhasználási módját. Ha a közkultúra kiadásait a költségvetésben, amelyek egyébként a gyalázatos és a gyalázatos határa között mozognak, ez a projekt sérti, akkor ez egy nagyon súlyos csapás azokra, akik egyébként nem szoktak múzeumba járni. Ezért fontos dolog azt látni, hogy a költségvetés készítésekor vajon ennek a szerencsétlen mamutminisztériumba telepített kis államtitkárságnak a költségvetését üti-veri az ön projektje vagy nem. Ez egy elkülönített összeg a költségvetésben, ami nem hat erre, vagy pedig egyfajta politikai zsarolási pozíció? Ha ezekre a kérdésekre választ kapunk, azt gondolom, előbbre vagyunk.

Mindenesetre én szeretném, ha azok a viták, amelyek itt folynak, inkább azokhoz hasonlóan lennének emlékeztetések, mint amikor az Eiffel-tornyot építették, hiszen azt azért a kezdet kezdetén elég sokan utálták *(Dr. Pószán László: Nem is kevesen! - Dr. Hoffmann Rózsa: Mi az hogy!)*, és mire befejezték, meg eltelt néhány évtized, addigra büszkék voltak rá. *(Dr. Hoffmann Rózsa: Erről van szó!)* Azt szeretném, hogy valami olyasmi készüljön, amire mi mindannyian büszkék lehetünk, ehhez kell az a talán hosszabb távú gondolkodásmód, amelyet nem ellenzékiként meg nem kormánypartiként, hanem döntéshozóként a kultúráért érzett felelősséggel kell tudni kialakítani.

ELNÖK: Köszönjük. A bizottság tagjai közül kíván-e még valaki hozzászólni? *(Nincs jelentkező.)* Nem látok jelzést.

Érkezett jelzés viszont Tóth Csaba és Schmuck Erzsébet országgyűlési képviselőktől, illetve Várnai László zuglói önkormányzati képviselőtől, hogy hozzá kívánnak szólni a napirendi ponthoz. Erről a bizottságnak szavazni kell. *(Jelzésre:)* Pószán alelnök úr kér szót. Parancsoljon!

DR. PÓSÁN LÁSZLÓ (Fidesz), a bizottság alelnöke: Tisztelt Bizottság! Én azt javasolom, tekintettel arra, hogy nézem az órát is közben, és a Hárszabály szerint 11-kor be kell fejeznünk, ha tetszik, ha nem, hogy próbáljuk meghallgatni a választ, vagy

adjuk meg ennek a lehetőségét, mert különben feltettük a kérdéseinket, és elmegyünk válasz nélkül. Tehát én tisztelettel azt javaslom, hogy most a válaszokat hallgassuk meg.

ELNÖK: Mivel a bizottság elnökéhez érkeztek hozzászólási szándékok, erről mindenképpen szavaznunk kell; ki tudják fejezni a szavazás során a véleményüket. Külön szavazunk mind a három jelentkezőről.

Ki az, aki Schmuck Erzsébet képviselő asszony hozzászólási szándékát támogatja a bizottság tagjai közül? *(Szavazás.)* Hat igen szavazat. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* Hét nem szavazat. Tartózkodás? *(Szavazás.)* Egy tartózkodás. Schmuck Erzsébet képviselő asszonynak nem tudok szót adni.

Tóth Csaba MSZP-s országgyűlési képviselő úr hozzászólási szándékáról szavazunk. Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* Hat igen szavazat. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* Hét nem szavazat. Ki tartózkodott? *(Szavazás.)* Egy tartózkodás. Szintén nem tudok szót adni.

És Várnai László zuglói képviselő úr hozzászólási szándékáról kell döntenünk. Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* Kilenc igen szavazat. Ki nem támogatja? *(Szavazás.)* Kettő nem szavazat. Tartózkodott? *(Szavazás.)* Három tartózkodás. Várnai László úrnak tudok szót adni... *(Dr. Hiller István: Ügyrendben szabad szólni?)* Természetesen. Parancsoljon, Hiller úr!

DR. HILLER ISTVÁN (MSZP): Csak a jegyzőkönyv kedvéért: nem szokott olyan történni a magyar parlamentben és a magyar Országgyűlés bizottságaiban, hogy az egyik képviselő a másiknak nem ad szót. Ezt én tényleg szemtelenségnek tartom, és felháborodással veszem tudomásul! Ugyanolyan jogú megválasztott képviselői ennek az Országgyűlésnek, mint önök, tisztelt többség! Nehogy már itt most 19 perc miatt, hogy esetleg a plenáris ülésen nem tudunk ott lenni, önök nem adnak szót egy képviselőtársuknak! Nekem tök mindegy, hogy melyik pártbeli! Volt, hogy én is más bizottságban szót kértem, mert a költségvetési vagy a törvény-előkészítő bizottságban az oktatás néha fontosabb szerepet játszik, mint itt, és megadták a szót! Miért csinálnak ilyet?!

ELNÖK: Ügyrendi vitát kell akkor tartanunk. *(Jelzésre:)* Pósán alelnök úr, parancsoljon!

DR. PÓSÁN LÁSZLÓ (Fidesz), a bizottság alelnöke: Nem akarok ügyrendi vitát tartani. Még egyszer arra szeretném felhívni a figyelmet, hogy én kíváncsi lennék a válaszra. Ha a képviselőtársaim nem kíváncsiak a válaszra, tarthatunk egyébként egy vita-összejevetelt is, vagy kérdéslistát felsorolhatunk, kismillió mindent, de hallgassuk meg a viszonzválaszt is, és az időhatárok ebből a szempontból viszont kötnek bennünket. Köszönöm.

ELNÖK: A döntést meghozta a bizottság, így a vitának utólag nem nagyon látom értelmét.

Várnai László úrnak tudok szót adni. Parancsoljon! Kérem, foglaljon helyet az asztalnál.

Várnai László hozzászólása

VÁRNAI LÁSZLÓ (CivilZugló Egyesület): Egyrészt nagyon szépen köszönöm, hogy szót adtak. Zuglói önkormányzati képviselőként talán elég sok zuglói véleményt ismerek, és a CivilZugló Egyesület elnökeként az elmúlt egy évben húszezer aláírást

gyűjtöttünk össze, ilyen módon tulajdonképpen végigvittük azt a lakossági konzultációt, ami elmaradt az elmúlt három évben.

Emlékeztetnék, hogy ez a Liget-projekt azért van, mert mindenfajta lakossági konzultáció és mindenfajta, akár zuglói önkormányzati egyeztetés nélkül, a zuglói képviselő-testület véleménye nélkül vitte be Papcsák Ferenc ezt a törvényt a parlamentbe, és szavaztatta meg. Tehát ez egy nagyon fontos dolog, hogy tulajdonképpen az elején maradt el a konzultáció, és ami nagyon fontos: nem volt konzultáció a szakmai szervezetekkel. Lehet mondani, hogy a lakosoknak valami nem tetszik, de a Magyar Urbanisztikai Társaságnak, amelyik teljesen politikamentes szervezet, és a magyar építészek, várostervezők szövetségének szakmai véleményét képviseli, amely kifejezetten elutasítja ezt a tervet.

Nagyon fontos azt is elmondani, hogy a főváros hosszú távú fejlesztési terve 2020-2030, amit a Tarlós-féle önkormányzat fogadott már el, szintén azt mondja ki, hogy a fővárost a barna zónákban kell fejleszteni, tehát a rozsdaövezetben, a fővárost az észak-déli tengely mentén kell fejleszteni, és a turisztikai attrakciókat szét kell húzni. Ez a projekt mind a három alapelvnek ellentmond.

Nagyon fontos, hogy elutasítja ezt a Budapesti Városvédő Egyesület, amely egy komoly szakmai szervezet. Tucatnyi épületet jelöltek meg a fővárosban, műemléképületeket, amiket fel kellene újítani. Örömmel fogadnának be múzeumokat. Az csak egy mellékkérdés, hogy ha a magyar muzeológusoknak adnának ennyi pénzt, valószínűleg a vergődő vidéki múzeumoknak adnák ezeket a pénzeket, amelyek sokan alig tudnak működni.

Ha Tarlós Istvánt egyszer megkérdeznék, és őszintén válaszolna, én soha nem hallottam a múzeumi negyed mellett érvelni. Soha nem mondta Tarlós István azt, vagy Budapest jelenlegi főépítésze, hogy ha kapnának 150 milliárd forintot, akkor nem metróra vagy ezer más dologra költenék ezt a pénzt, hanem akarnának új épületeket, és különösen a Ligetben. Tehát azt lehet mondani, hogy a szakma, a lakosság, a városvédők, az urbanisták és neves építészek - sok-sok embert lehet itt Egeraattól kezdve sorolni - azt mondták, hogy ez a projekt rossz, ez a projekt árt a fővárosnak.

Ha megnézzük itt az elhangzottakat, egy csomószor változtak a dolgok, kikerültek épületek, bekerültek, ha a miniszterelnöknek nem tetszik két kocka, akkor az kikerül, utána visszakerül - ez nem szerencsés. Én azt gondolom, hogy ha azt mondjuk, hogy a Petőfi Csarnok helyére épület kerül, akkor el kell mondani, hogy az az épület, amelyik a Petőfi Csarnok, jelenleg egy 15x30 méteres épület, és földszint plusz egy szintes, ehhez képest az Új Nemzeti Galéria 40 méter magas, a Liget fái körülbelül a háromszorosa, tehát egy 15 szintes panelépület magasságáról beszélünk, de az alapterülete körülbelül 120x150 méter, tehát egy hatalmas épületről beszélünk, amelyik mint egy piramis fog kimagasodni a Ligetből. És ha valóban igazak azok a számok, akkor a Liget irtózatosan túl lesz terhelve. Amikor legutoljára rendezvényt szerveztünk a Ligetben, hónapokig nem kaptunk időpontot, mert minden hétvégén van a Ligetben nagyrendezvény - futómaraton, a Kardiológiai Társaság napja, rendőrnapi, minden, a Ligetet folyamatosan és akár túlhasználva használják ma is a városlakók. Ezt a húszezer aláírást egy év alatt, de tulajdonképpen két hónap alatt gyűjtöttük; ha még két hónapot kinn lennénk, még ennyi gyűlne össze. Tulajdonképpen minden, Ligetbe járó ember elutasítja ezt a projektet. Amikor megmutatjuk a látványterveket, a valós látványterveket, ahol háromméteres emberek vannak, és kiderül, hogy mekkora épületek mekkora helyre kerülnek, akkor mindenki elutasítja ezt a dolgot, mindenki azt mondja, hogy a Ligetet szeretnénk megőrizni, nem pontosan ebben az állapotban, hanem egy kicsit felújítva.

Amit itt nem látunk - most már három éve van ez a projekt - és most se kaptunk rá választ, hogy mikor újítják fel a Ligetet. Nem kell nagyokat álmodni, annyit kérünk, hogy a járdákat tegyék rendbe, építsenek vécét, és hasonló földhözragadt dolgokat szeretnénk, amire az eddig elköltött egymilliárd forintból nem telt.

Szintén nagyon fontos kérdés, hogy a futókör nem épül meg, nincs is terv, hogy mikor készülne el. Nagyon fontos - azt hiszem, a Közlekedési Hatóság kimondta -, hogy a Liget-projekt egyik alappontja, hogy a közlekedést meg kell újítani, ki kell váltani. A Kós Károly sétány kiváltására semmifajta költségvetés, rajz, egy skicc nincs, hogy mennyibe kerülne ott hidakat átrendezni és a fővárosba özőnlő közlekedést más irányba elterelni, Podmaniczky utca, Vágány utca - ilyen tervek vannak. Semmifajta tervet nem láttunk.

Szintén nincs rá terv, hogy a felvonulási úton - amit valóban vissza lehetne zöldíteni a múzeumi negyed nélkül is - az az 1500 autó, amely jelenleg a VI. és VII. kerületiek autója, hova fog kerülni a föld alá, ki fog mélygarázst építeni és mennyiért. Egy háromszintes mélygarázsról beszélünk, 1500 autó rengeteg. Ez nem az ingázók autója, hanem a VII. kerületi lakók autói. Ezek azok a kérdések, amikre nem kaptunk választ. Szintén én is nagyon kíváncsi lennék, hogy miért kellett a Nemzeti Galériát lehozni a budai Várból, a város vagy az ország legszebb épülete miért nem méltó ma Magyarország legszebb festményeinek a befogadására. Én azt gondolom, hogy ez jól működik.

Én a magam részéről 48 éve élek Zuglóban, ott tanultam meg biciklizni, mint ahogy a gyerekek is. Látjuk a Liget kihasználtságát, látjuk a Liget életét, pontosabban, mint akik Budáról terveznek, és azt gondoljuk, hogy a Liget nagyon jó így, ahogy van, kivéve, hogy rendbe kellene tenni, és ez kötelessége lett volna a fővárosnak Demszky idején is, Tarlós idején is, hogy azt a pár száz millió forintot évente, amit a Liget különben kitermel - ha gazdaságilag nézzük, egészségben, rendezvényekben -, ezt mindig ráköltsek, padra, fűre, fára, járdákra. Ennyit kérünk, semmi mást. Én azt gondolom, hogy a lakosok ezt százszor elmondták. Elmondták minden konzultáción, mindenki elmonda, egy támogató vélemény nem volt ezeken a konzultációkon. Vannak fiktív egyesületek, amelyek támogatják, de a lakosság nagy része ezt nagyon-nagyon elutasítja. Ezzel el lehet veszíteni a fővárosi választást, de nem ez a baj.

Az a baj, hogy ha egy olyan épületet kezdenek építeni a Ligetben, aminek csak az alapja fog elkészülni, egy monstrum lesz, azt nem lehet visszacsinálni, legyen akármilyen kormány, már rég nem lesznek önök képviselők, meg én sem, amikor az az épület még mindig ott fog állni, és otromba monstrumként lesz egy elavult, régi koncepció alapján épített épülete a városnak, amelyik így ki fog magasodni az egész városból. Tehát ez alapján kérjük, hogy ezt gondolják újra. A parlamenti döntést kell újragondolni valójában, hisz abból indult ki az egész, és ezt a projektet el kell felejteni. Mindenki azt mondja, hogy ha részeg vagy, haza kell menni és ki kell magad aludni. Szerintem nem kell ezt erőltetni, mert senki nem szeretné, se a lakosság, se a szakma, se senki. Úgyhogy ez alapján kérjük, hogy ezt a miniszteri biztos úr engedje el, a kormány engedje el, és költsek a fővárosban máshova a pénzt, vagy a kultúrára ezer helyre. Sokkal jobb helye lenne ott. Köszönöm, hogy meghallgattak minket, és átadnám ezt a húszezer aláírást Baán László úrnak. *(Baán László: Azt majd az ülés után, ne fogyasszuk a képviselők idejét. - Várnai László leteszi Baán László elé az aláírásokat tartalmazó papírokat.)*

ELNÖK: Köszönjük szépen. Megadom a szót a válasz lehetőségére a miniszteri biztos úrnak. Parancsoljon! *(Baán László: Mennyi időm van, elnök asszony?)*

Nyugodtan, szerintem meg tudjuk várni... *(Baán László: Hogyan kalibráljam? Én tudok erről másfél órát beszélni, öt percet, húszat, mondja meg, hogy mennyi idő van. Miután itt azért láthatóan időprésben vannak, mennyi időm van?)* 10-15 perc.

Baán László válasza

BAÁN LÁSZLÓ miniszteri biztos: Köszönöm szépen. A Városliget fejlesztésében valóban az egyik kulcskérdés, hogy miért pont oda, és honnét van rá a pénz. Ez a két kérdés összefügg. Hiller alelnök úr a felvetésében említette, illetve Párizst hozta föl példának, de hozta az Andrássy utat is, de nyugodtan lehetett volna hozni sok más nagyszerű budapesti építkezést pont akár a Parlament épületét, a Lánchidat, de nagyon sok minden mást, amelyek, ha visszamegyünk a korban, és megnézzük az akkori sajtót, áldatlan vitáknak volt a színtere.

A Parlamentet egy ronda, csúnya épületnek minősítették nagyon komoly értelmiségiek, fölöslegesnek, túl drágának, az ország teherbíró képességét meghaladónak - sorolhatnám tovább -, és most van egy olyan épületünk, amelyre minden magyar ember büszke, és bizony meg tudta oldani az ország, és meg is oldotta. Ha ezeket mind elhalasztottuk volna, ha azokat a beruházásokat nem csinálta volna meg az ország, amelyekre voltak, még azt mondom, jelentős kritikai visszhang és jelentős kritikai észrevételek, akkor ma itt Budapesten még mindig; a kiegyezéskor ez a város - Pest, Buda, Óbuda - összességében kevesebb lakost számlált, mint ma Debrecen. Az évszázadfordulóra, 1900-ra a világ második leggyorsabban fejlődő városává vált Chicago után, vagyis Európa leggyorsabban fejlődő nagyvárosává, és túllépte az egymillió lakosság számot. Ez nem azt jelenti, hogy nyomorogtak az emberek, hanem egy nagyvonalú európai metropolisz jött létre pont azért, mert olyan nagyvonalúan és bizony sok pénzből kellett fejleszteni Budapestet. Ez nem azt jelenti, hogy az ország többi része ne fejlődött volna, ezt bárki megtapasztalhatja, ha a történeti Magyarország bármelyik településén járna.

Tehát önmagában abban, hogy vita van egy beruházásáról, ebben semmi különlegesség nincs, ettől még vitával érintett épületek fantasztikusak voltak már korokban is, az utókor gyakran még magasabbra értékelte őket. Tehát én ezen nem vagyok meglepve, ráadásul még Magyarországon vagyunk, tegyük hozzá pluszban, tehát ezeket a vitákat nyugodtan négyzetre lehet emelni, azt gondolom, ehhez érdemes hozzászokni.

Valóban a tartalomról érdemes beszélni. Itt egy olyan hagyomány van a kezünkben, amely lehetővé teszi, hogy végre legyen egy olyan kulturális beruházás, amelynek a pénze - és ez fontos, miniszter úr feltette kérdésként, vagyis alelnök úr, elnézést, hogy vajon ez a kulturális költségvetésből megy-e, a válasz, hogy nem - egyetlen fillért nem von el a kulturális büdzsétől, az államtitkárság pénzétől, sem kis és nagy múzeumoktól. Ez olyan pénz, amelyért természetesen nagy verseny folyik a költségvetésben, meg kell indokolni, hogy vajon miért költ nem is 150, hanem a végső nagyságrend - ezt Lázár miniszter úr már jelezte egy korábbi sajtótájékoztatójában - 200 milliárdos lesz, tehát hogy miért fordít 200 milliárdot a magyar költségvetés erre a projektre, és nem a kultúrából elvéve a pénzt, hanem a nagy közösből, azon túl, hogy milyen minőséget hoz létre, hiszen azt kell mondanom, még ha nem is lenne visszatérülő beruházás, akkor is érdemes kultúrát fejleszteni, hiszen ha nem tennénk, akkor soha nem jutna kulturális fejlesztésre. Magyarország soha nem lesz olyan gazdag, hogy elmondhassa magáról, hogy eljött az európai Kánaán, na, most már költhetünk kultúrára, mert akkor pont abban lennénk a legszegényebbek, amiben most a leggazdagabbak közé tartozunk.

Tehát a kultúrára mindig is érdemes volt költeni, érdemes most is és a jövőben is, azonban van egy olyan helyszín Budapesten, és ez pont a Városliget - és egyik

másik helyszín sem bír ezzel az erővel, sem, ha foghíjakra telepítünk, sem, ha régi házakba, sem, ha rozstdaövezetbe, és így tovább -, amelynek van egy történeti öröksége. Szokták kérdezni, hogy kinek jut ilyen örület az eszébe, hogy zöld parkba telepíteni új épületeket, micsoda eszement ötlet ez, hol van erre példa. Azt szoktam mondani, nem kell messzire menni, el kell menni a Városligetbe, és ha valaki ott él a Városliget környékén vagy Zuglóban 48 éve és a Petőfi Csarnokot hozza föl példának, hogy az egy 15x30 méteres épület, talán érdemes lenne egyszer körbejárnia, hogy 15x30 méternél mennyivel nagyobb az a terület, amit a Petőfi Csarnok most elfoglal.

Ebben a bizonyos petícióban - ugyan nem képviselői kérdés volt - már a kérdésfeltevésében is az ellen tiltakoztak az aláírók, hogy csökkenni fog a zöld terület, ez volt a petíció alapfeltevése. Ez ellen írták alá. Nem fog csökkenni. Köszönöm szépen, ezek támogató nyilatkozatok mellettünk, én így is veszem át, hiszen ezt a húszezret már most tudjuk teljesíteni, hiszen nem csökkenteni, hanem növelni fogjuk a Városliget zöldfelületét. Mindenkinek meg is fogjuk köszönni, aki megtette ezt az aláírást, hiszen az ő érdeküket képviselve is fogjuk fejleszteni Budapestnek ezt a fantasztikus területét.

De ez a terület, még egyszer mondom, rendkívül különleges. Figyeljünk már oda, nézzük meg, ha elmegyünk a Városligetbe, hogy a Városliget saját fejlesztésének az esettanulmánya. Itt nem a kormány vagy okos urbanisták ültek egy asztal mellett és ráböktek egy területre, hogy itt volna jó fejleszteni, hihetetlen jó lenne, mondjuk a XXIV. kerületben nekiindulni a fejlesztésnek; direkt mondom ezt a képletes XXIV. kerületet, sokadik generációs budapesti vagyok, tehát tudom, hogy nincs még annyi. A lényeg az, hogy nem okos urbanisták ültek le és böktek rá a térképre, hanem maga a história, a tradíció, a budapestiek. Ez a város 150 éve eldöntötte, hogy itt a Városligetben létrehoz egy különleges dolgot, amelyben intézmények sokaságát, olyan különleges elegyét telepítette a Városligetbe, amely megtartotta a zöldfelületet is mint egy fontos értéket, de közben, még egyszer mondom, állatkert, Széchenyi fürdő, mújégpálya, múzeumok sokasága került itt, és van is itt ma, és így szeretjük a Ligetet, így használjuk.

Eszébe nem jutott volna senkinek, legalábbis a jelenlegi kormányban, hogy mondjuk, a Népligetbe telepítsük, hiszen az zöldfelület, azt zöldfelületként is kell megőrizni. Ez egy olyan sajátos hely, ahol növelve a zöldfelületet igenis jogosultsága van, tradicionális, történeti jogosultsága az intézményi hálónak. Az a fontos, hogy magas színvonalon hozzuk ezt létre, és ez teszi lehetővé, hogy ha itt fejlesztünk, egy óriási kincs van a kezünkben. Kicsit hasonlatos módon ahhoz, amit az alelnök úr is említett, és amit jelen pillanatban 3000-en tekintenek meg egy évben, a Fotó Café Múzeumot Kecskeméten, ezt a gyűjteményt, ha Pesten kerül elhelyezésre, és ott fog elhelyezésre kerülni, még ha nem is a Ligetben, de én továbbra is reménykedem, hogy a Liget környékén valahol, erről folynak további egyeztetések, de egy szó mint száz: egy olyan vonzeró jön létre, amelynek itt vannak a csírái, nem is a csírái, itt vannak a kezünkben, de nem használtuk úgy, nem gondoltunk eddig a Ligetre úgy, mint egységes vonzerőre. Erre megvannak a gazdasági hatástanulmányok, de ép ésszel is belátható, hogy nincs más ilyen városrész Budapesten, ahol egy ilyen színvonalú és ilyen sokrétű intézményrendszer koncentrálódhatna. Tehát - és erre vonatkozik a KPMG tanulmánya, egyébként valamennyi esettanulmány megtalálható, amit elkészített a Városliget Zrt., a Városliget Zrt. honlapján, tehát a geológiától a turisztikáig, és minden más - itt egy olyan márka jöhet létre, amely Budapestnek és az országnak olyan többletturizmust vonzhat, amely potenciálisan benne van a városban. Budapest ma még, hiába utalt Hoffmann Rózsa képviselő asszony a Conde Nast Travellernek a felmérésére, ami most jött ki, ez nagyon fontos, mert több mint százezer nagyon jó, olyan szintű turistáról van szó, akik sokat költenek. A Conde Nast

Traveller az egyik legfontosabb lapja a nemzetközi turizmusnak, és ebben lettünk a másodikak Firenze mögött mint olyan város, amelyet a legizgalmasabbnak, a legjobbnak gondolnak most. De Budapest ezzel együtt még mindig csak évi 3 millió olyan látogatót vonz, aki overnight visitornak nevezhető, vagyis aki legalább egy éjszakát kereskedelmi szálláshelyen tölt el. Ez a szám Prágában 4 millió fölött van, Bécsben 5 millió fölött van, Amszterdamban, Barcelonában 6 millió fölött, tehát olyan városokat mondtam, direkt nem Párizst, Londont, amelyek világvárosok, hanem amelyek hozzánk potenciáljukban abszolút mérhetőek, sőt azt kell mondanom, Budapest sok tekintetben akár előttük is járhat - erre utal az a Conde Nast Traveller-felmérés. Tehát olyan potenciál van még a városban, amit kiemelkedő, egyedi vonzerókkal tudunk fejleszteni, amiért úgy dönt majd Mr. és Mrs. Smith, leginkább persze az asszonyok döntenek azért, ezt ne felejtjük el, a családok utazási irányvonalairól és kulturális fogyasztásáról. Tehát nekünk meg kell győzni a nyugat-európai átlagpolgárt, oda kell juttatni az asztalára, hogy miért jöjjön Budapestre, és amiért már hosszú sor van, amiért európai városok versenyeznek egymással, hogy ide, ide gyertek, itt költsétek el a pénzeteket, ebben egyedi vonzerókkal, egyedi márkákkal kell rendelkezni.

Ha azt mondom, hogy Párizs, Firenze, Budapest, Prága, Bécs, önöknek is felugrik a fejében: egyedi városi vonzerók, márkák, brandek, hogy miért döntenek úgy. És ez nem úgy van, mint az, hogy bemegyünk a gyógyszertárba és letépjük a cetlit, beállunk a sorba, és előbb-utóbb majd Budapest kerül a sorra, hanem mindig beelőzhetnek mások, olyanok, akik gyorsabbak, ügyesebbek, még egyszer meginvitálják őket, egy szó mint száz: egyedi vonzeró. Ebből a vonzeróból a gazdasági hatástanulmány azt mondta, hogy évi 300 ezer, magyarul a jelenlegieknek a 10 százaléka többletturista várható, aki azt mondja, hogy jó, itt van egy különleges vonzeró, és az a fontos. Ezeknek a vonzeróknak az európai piacvezetők között kell lenni, ahogy a romkocsmanegyed azzá vált, ahogy a Sziget Fesztivál ilyen, és még sorolhatnék néhány mást, például ahogy Budapest fürdővárosjellege is sokakat vonz. Az a fontos, hogy piacvezető legyen, a saját versenytársai között a legjobbak között legyen, mert akkor van lehetősége arra, hogy döntést tudjon befolyásolni. És ezzel, azt mondja, 300 ezer többletturista lesz - 15 éven belül ennek a költsége és ennek az adóbevételei, amelyet ezek generálnak, meg fogják téríteni a beruházást. Ide akartam visszatérni: tehát egy olyan beruházást csinálunk, amely egyedi vonzeróvá válhat, európai szinten a piacvezetők közé kerülni; nincs még egy ilyen tematikus városrész Európában, mondjon bárki, mutasson rá bárki, amelyik egységes márkaként meg tud jelenni, amelyik ennyire gazdag volna és képes turistát vonzani. Tehát nem kulturális pénzből megy, praktikusán ez gazdasági beruházás, az is, hála Istennek, kulturális tartalommal, amely megtérül 15 éven belül. Ha bárhova máshova költenénk el ezt a pénzt, akár a többször említett XVIII. kerületben, de miért kellene éppen Budapesten? Miért ne lehetne másutt múzeumokat építeni, akár országos múzeumokat? Miért nem lehet vidéken? Bármelyik nagy- vagy kisvárosban. Sőt, miért kellene éppen Magyarországon felépíteni bizonyos intézményeket? Lehetne a Kárpát-medencében, hiszen volna rá elég ok. Tehát azt mondom, hogy rengeteg vitát lehet folytatni, hogy ha nem itt, akkor hol, de ezekkel az előnyökkel nagyon szeretném, és négy év alatt senki nem mondott még egy olyan budapesti városrészt, amely azzal a komplex előnnyel bír, ráadásul történetileg igazolt előnnyel, tehát nem itt valahol kitalálva a fejben, hanem 150 éve bizonyított előnnyel, mint a Városliget.

Visszatérve a parkra: a parkot valóban 200 éve tervezték meg, tehát ilyen értelemben nem történeti park a Városliget, történeti jellegű, hiszen annak idején, amikor megtervezték - József nádornak a kezdeményezésére -, sose volt rá elég pénz. 10 százaléka gyűlt össze a költségvetésnek Pest város kasszájában, és sose valósult

meg a Nebbien-féle terv. Tehát a Városliget hosszú idő alatt fejlődgetett azzá, amivé, és igazából az 1800-as évek második felében lendült be, az állatkert megindítása után, és főleg a millennium időszakában. Tehát amit mi Városligetként ismerünk és szeretünk, az nem egy kétszáz éve kialakult városi közparknak a bármilyen átalakítása, hanem egy kétszáz éve alakuló, tehát nincs egy pillanat, épp ezért a kiírandó pályázatban, a tájépítészetiben, amelynek körülbelül 500 oldalas a melléklete, mi a teljes történeti fejlődést fel fogjuk mutatni, és az lesz a feladat, hogy a történeti értékeket megőrizve, amiket ki fogunk jelölni a Ligetben, hogy mik azok a történeti értékek, amiket meg kell őrizni, bárki bármit is álmodik a jövőről, melyek a megőrzendők, és milyen pillanatai voltak, milyen folyamata volt ennek a fejlődésnek.

Tényleg a kérdéseket nézve, mert rengeteg volt: Új Nemzeti Galéria, '56-os emlékmű... Az '56-os emlékműről hadd szóljak két szót, és a Regnum Marianumról: tényleg ez két ilyen emblemikus pont. Az elnök asszony tett fel kérdést, övé az elsőbbség: Regnum Marianum. Valóban Magyarországon az a helyzet, és azt gondolom, ez a civilizált európai helyzet, hogy templomot csak egyház építhet. Ha a katolikus egyház, amelynek ez a temploma volt, nem kívánja felépíteni, nem lehet olyan kormány, amelyik majd helyette felépíti. Tehát erről döntés van, ellenben amit mond, azt mi is nagyon fontosnak tartjuk, tehát lesz emlékhely a Regnum Marianum helyén, erre folynak is az előkészítő egyeztetések az illetékes civil szervezetekkel, és ki fogunk egy olyan emlékhelyet alakítani, amely méltó módon emlékezik részben a diplomára, részben a lerombolásának a körülményeire. Ne felejtsük el: ezt nem háborús károk miatt, hanem '52-ben felrobbantották, tehát ezt is eltávolították a helyéről.

Az '56-os emlékmű, ezt szoktam sok helyen mondani, elmondom itt is most nyugodtan, szerintem az egyik legjobb köztéri emlékműve Magyarországnak. Való igaz, nem figurális módon ábrázolja a forradalmat, a szabadságot, a hősiességet, a bátorságot, de azt mindig meg szoktam kérdezni, hogy vajon ki látta élő alakban ezeket a fogalmakat. Tehát ha az absztrakt művészetnek van létjogosultsága, a jó absztrakt művészetnek, az pont az ilyen általános fogalmaknak a megragadása, és ezt ez nagyszerűen oldja meg. Engedjenek meg tényleg egy percet, mert mindig kitérek: szokták nekem mondani, hogy miért nem írjuk ki ezt kis táblán, amit most mondani fogok, mert sok járókelőnek segítene. Igaz, Magyarországon a vizuális oktatás meglehetősen gyenge. Tehát az, hogy nem érti a mai magyar polgár a kortárs művészetnek a kódnyelvét, mert ez az, tehát ha odamegy, ezt nem látja, lássuk be, a szerencsétlen polgár odamegy, és nem látja, hogy ez itt a szabadság, hősiesség és összefogás, ezt nem tudja egy kódrendszer nélkül, de ezért nem ő a hibás, itt több évtizedes elmaradás van. Ez nagyszerűen ábrázolja azt a pontot, amikor, nézzék meg, az a sok rozsdás - mindig rozsdásnak nevezik, kicsit lekicsinylően, de nem véletlenül az -, különálló, kicsi oszlopocskák, amelyek mi vagyunk, ugye, esendő emberek, amikor egy nagy cél érdekében összeállunk, akkor hirtelen minden dimenzióban elkezdünk erősödni és javulni. És nézzék meg, hogy elkezdnek ezek az oszlopok sűrűsödni, egyre inkább együvé válnak, emelkednek, fényesednek, élesednek, tehát minden dimenzióban jobbra válnak, hogy a végén aztán tényleg felszántják az utcakövet is. Tehát nemcsak a forradalomnak, hanem tulajdonképpen minden nagyvállalkozásnak a szimbóluma vagy metaforája ez a szobor. Én mindig érveltem amellett, hogy maradjon a helyén, ez így is van, jelen pillanatban nem is nagyon hiszem, hogy meg fog változni, mert méltó emlék. És ha azt mondom, hogy egy nemzeti nagy brandet hozunk létre a Ligetben, nemzetközileg igenis '56-nak helye van ott, hiszen kevés olyan brandünk van a XX. században, amelyik vitathatatlanul nemzetközileg is elfogadott; jövőre ünnepeljük a 60. évfordulót. Tehát ennyit az '56-os emlékműről, és mondom, nagyon szívesen megosztom, teljesen mindegy egyébként, milyen színezetű

politikai társaságban vagyok, és azt gondolom, az emberek többsége el is fogadja ezt a kódot, hogy segítünk neki.

Mélygarázsok, garázsok: lesznek, tehát lesz parkolási hely.

Rövidesen befejezem, és ha az elnök asszony ad rá lehetőséget, a képviselő hölgyek és urak is jelezték, hogy akár szívesen látnának ismét egy részletesebb beszámolót, én nagyon szívesen az elkövetkező egy-két hónapon belül visszajönnék, és folytatnám ezt a fajta válaszadást, vagy akár egy részletesebb beszámolót vagy részletesebb vitát.

Vár, Néprajzi Múzeum. Azért az nagyon fontos, hogy a múzeumi helyzetnek a javítása természetesen, még egyszer mondom, nem a múzeumi rendszertől és a kulturális rendszertől vesz el pénzt, hanem sikerült meggyőzni az összes többi versengő szférával szemben a kormányt, hogy most erre adjon pénzt, többek között azért, mert ez egy megtérülő beruházás, és nemcsak ezért, hanem mert fontosak a jelenben és hosszú távon is a kulturális beruházások. Ez ma valóban - ahogy Hiller alelnök úr mondta - az elmúlt száz év óta a legjelentősebb kulturális beruházás az országban. Amely intézmények odakerülnek, nem veszik el - ezt talán engedjék meg - a levegőt a budapesti turizmus elől.

Félreértés ne essék, a Nemzeti Galéria főigazgatója vagyok, meglehetősen, hogy úgy mondjam, közel áll a szívemhez, de azt én nem gondolom, hogy a Várba a Galéria miatt mennek föl az emberek és a turisták. Ezt a számok is vitatják. Az oda felmenő 1,5-2 millió turistának a töredéke, néhány tízezer csorog be. Tehát pont fordítva van: a Vár vonzza föl a turistát, és attól megy a Galériába, és nem azért, mert Galéria van, megy föl a rengeteg, milliányi turista, és mellesleg betekint a várnegyedbe.

Tehát az elhozatala és majd a remények szerint a palota felújítása és múzeummá alakítása sokkal több turistát fog vonzani, mint jelen pillanatban. Ez igaz egyébként a Néprajzi Múzeumra is, senki nem amiatt megy a Kossuth térre - egy turistáról beszélek, hazairól vagy külföldről -, hanem a Parlamentet és a felújított teret, annak a méltóságát szeretné látni, és nem a Néprajzi Múzeum vonzza oda a turistákat. Budapesten ma több mint száz muzeális intézmény van, ha abból három-négy idekerül, a többi 96 még kellően diverzifikált múzeumi rendszert hagy Budapesten. Szó nincs valamiféle hipervízfejről. Az idekerülő két intézménynek - ne felejtjük el -, az Új Nemzeti Galériának és a Néprajzi Múzeumnak soha nem volt saját, a célnak megfelelően épített otthona. Mindig kényszermegoldások voltak, legyenek ugyan palotaépületek, de nem ennek épültek. A néprajzi szakma teljes egészében támogatja ezt a tervet, pontosan tudják, hogy a Igazságügyi Palota nem megfelelő helye a Néprajzi Múzeumnak, nem mellesleg a Néprajzi első bemutatkozása pont a Városligetben volt a millenniumi kiállítás időszakában, itt mutatták be 26 kis skanzenszerű épületben a gyűjteményt, aztán megint becsomagolták, évtizedekig hanyódott ide-oda, és ma is 1 százaléka sincs bemutatva, olyan anyaga van, amelyik világraszóló, és soha nem volt megfelelő épülete. Tehát a Néprajzi Múzeum hazatér a Városligetbe, a Galéria is méltó otthont talál, tényleg a célnak megfelelő épületet, és ez igenis fontos, ez hat az egész magyar múzeumi szférára, ráadásul egy példát ad.

Perceken belül a kormány dönteni fog az Iparművészeti Múzeum felújításáról is, tehát nem arról van szó, hogy ezek a pénzek elszívták a kultúra elől a pénzt, sőt, újabb forrásokat generálnak, mert ha egy kormány rájön az ízére, hogy milyen jó dolog kultúrát finanszírozni, azt gondolom, hogy ez újabb és újabb pozitív döntéseket fog hozni fent is és lent is, helyben is, középütt is, meg a magasban is. És ne felejtjük el, nagyon fontos, hogy ezeknek a zászlóshajóknak, a nemzeti közgyűjteményeknek kell hogy legyen megfelelő épületük. A méltatlanul keveset hangoztatott Országos

Múzeumi Restaurálási és Raktározási Központ, amelyik a Szabolcs utcai klinikák középső traktusában fog felépülni - már el is kezdődtek a bontási munkálatok -, egy olyan bázist fog biztosítani, ami lehetővé teszi, hogy kisebb épületek épüljenek a Ligetben, hiszen nem kell raktározással ott elfoglalni a helyet. Másfelől: most voltam egy nemzetközi múzeumi konferencián, a Louvre most épít egyet, Lens-ban építenek egy kicsit kisebb raktárt, mint amit mi itt, tehát elég büszke lehettem. És nemcsak a nagyság számít, hanem a minőség is, a kollegák bejárták Európa legfontosabb múzeumi raktárait, a Louvre jelenlegijét, a British most átadottját, és állítom, a legnagyobb technológia fog felépülni, tehát erre is nagyon büszkék leszünk, és ez együtt igaz: tehát az új múzeumépületek és az új raktározási központ olyan könyveket fog teremteni a nemzeti közgyűjteménynek, amely soha nem volt neki. Ez hihetetlenül fontos annak a vertikumnak, amelyek ezen intézményrendszer környékén és alatta vannak, tehát a magyar képzőművészetnek vagy a néprajznak.

Tényleg nem rabolnám tovább az idejüket, hiszen menniük kell. Én nagyon szívesen bármikor rendelkezésére állok a bizottságnak bármely rész- és főkérdésben. Meggyőződésem, hogy Magyarországnak ez ma a legjobb projektje, és mindannyian büszkék leszünk rá, amikor befejezzük. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen a miniszteri biztos úr kimerítő tájékoztatóját. Ezzel az 1. napirendi pontot lezárom. Jó munkát kívánok a miniszteri biztos úrnak.

A 2. napirendi pontunk az egyebek. Van-e valakinek felvetése? *(Nincs jelzés.)*
Nem látok jelzést.

Az ülés berekesztése

Akkor a 2. napirendi pontot és a bizottsági ülést lezárom. Jó munkát kívánok!

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 14 perc)

Dúró Dóra
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Morvai Elvira és Nánásiné Czapári Judit